

Asia: VN/14704/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Tiivistelmä lausunnon keskeisestä sisällöstä

-

Ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Suomen Nuoriso-opisto pitää hyvänä, että toisen asteen koulutusta koskevaa säätelyä kevennetään, jotta koulutuksen järjestäjille syntyisi joustavammat mahdollisuudet toimia opiskelijan tarpeiden mukaisesti. Suomen Nuoriso-opisto kuitenkin katsoo, että tässä esitetyillä muutoksilla on hyvin vähäiset vaikutukset käytännön toimintaan ja niiden merkitys koulutuksen järjestämisen kustannuksissa on hyvin pieni. Ehdotettu muutos tarkoittaisi myös opintohallintojärjestelmien päivitystä, joka lisäisi koulutuksen järjestäjien työtä ja aiheuttaisi kustannuksia. Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmat ovat tarpeellisia ja laadunhallinnan näkökulmasta niillä on merkittävä rooli ammatillisessa koulutuksessa. Suomen Nuoriso-opiston huolena on, että osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmista luopuminen tarkoittaisi osaamisen arvioinnin laadun heikkenemistä ja arvioinnin hajanaistumista ammatillisessa koulutuksessa.

Lukiolakia koskevat säädösehdotukset

-

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Suomen Nuoriso-opisto pitää erittäin valitettavana ammatilliseen koulutukseen kohdentuvaa rahoituksen vähentämistä. Rahoitusta vähennetään samanaikaisesti, kun toisen asteen koulutukseen ja sen rahoitusjärjestelmään suunnitellaan merkittäviä muutoksia. Yhtäaikaisesti tapahtuvien muutosten vaikutuksia on vaikea ennakoida. Koulutuksen järjestäjänä on erittäin vaikeaa kyetä arvioimaan niiden kokonaisvaikutuksia tulevaan rahoitukseensa.

Suomen Nuoriso-opisto on erittäin huolissaan useista samanaikaisista aikuisten opiskelumahdollisuuksia koskevista heikennyksistä. Esityksessä aiemmaksi tutkinnoksi laskettaisiin

myös ammatillinen perustutkinto. Tämä heikentää alueelliseen työvoimapulaan vastaamista koulutuksella merkittävästi. Koulutuksen järjestäjien rahoituksen vähentäminen johtaa koulutustarjonnan supistumiseen ja vaarantaa niiden toimintaedellytykset. Aikuisten mahdollisuuksia vaihtaa alaa ei tulisi heikentää, sillä työnmurros ja työurien pidentäminen edellyttävät uudelleen kouluttautumista ja joustavaa siirtymistä alalta toiselle.

Suomen Nuoriso-opisto katsoo, että leikkauksen kohdentaminen yksiselitteisesti jo tutkinnon suorittaneiden koulutuksen opiskelijavuosiin heikentää kohtuuttomasti niiden koulutuksen järjestäjien toimintaedellytyksiä, joiden koulutus keskittyy aikuisiin työelämässä pätevyyttä tai uutta koulutusta tarvitseviin. Esitetyillä leikkauksilla heikennetään erityisesti pienten koulutuksen järjestäjien toimintamahdollisuuksia. Suomen Nuoriso-opisto katsoo, että säästöjä kohdennettaessa järjestämisluvan mukaisia vähimmäismääriä ei tule alittaa sellaisilla järjestäjillä, joiden koulutus on vetovoimaista, joilla toteutuneiden opiskelijavuosien määrä ylittää järjestämisluvan vähimmäismäärän ja jotka kouluttavat työvoimapula-aloille.

Suomen Nuoriso-opisto vaatii, että leikkaukset eivät saa vaarantaa työvoimapulasta kärsivien alojen koulutuksen järjestämistä. Tällainen ala on esimerkiksi kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto, jossa tarvitaan osaavia ja päteviä työntekijöitä. Rahoituksen vähentäminen tulisi kohdentaa aloille, joissa ei ole työvoimatarvetta.

Muut kommentit

-

Wilkman Janne
Suomen Nuoriso-opisto - Suomen Nuoriso-opisto, Janne Wilkman,
vararehtori